

Pornaisten kylät

Pornaisissa on kuusi virallista kylää: Kirveskoski, Laukkoski, Halkia, Hevonselkä, Laha ja Kupsenkylä. Kylät ovat maaseutumaisia ja väljään rakennettuja. Ne ovat syntyneet Mustijoen varrelle ja sen ympäristöön. Jokaisella kylällä on oma historiansa, maisemansa ja yhteisönsä. Yhteistä niille on luonnonläheisyys ja aktiivinen paikallinen toiminta sekä yhteisöllisyys.

HALKIA

Halkia on Pornaisten pohjoisin kylä Mäntsälän rajalla, joka on tunnettu pitäjämme suurimmasta koskesta.

Halkian taajamassa asuu noin 440 asukasta. Halkia muodostaa yhdessä vireän Metsäkylän kanssa tiiviin kyläyhteisön Halkiantien varrella. Metsäkylässä sijaitsee myös yksi Pornaisten kyläkouluista, Parkkojan koulu.

Halkian todellinen maamerkki on vaikuttava Halkiankoski. Vaikka kos-

ken voima pyörittää yhä pientä, ekologista sähkölaitosta, tulva-aikaan vapaana kuohuva vesi on henkeäsalpaava luonnonnäytelmä.

Halkian asukkaiden kyläkehuissa korostuvat rauha, kauniit maisemat ja vahva yhteisöllisyys. Kylällä nautitaan omasta tilasta, mutta naapuriapua on saatavilla ja vastaantulijalle nostetaan kättä.

Kiitosta saavat myös perinteikäs kyläkoulu, uimaranta, Halkiankoski, urheilukenttä sekä hyvät metsät ja ulkoilumaastot. Maaseudun rauhasta huolimatta yhteydet ovat hyvät Järvenpäähän, Mäntsälään, Haaraajoen asemalle ja Lahden moottoritille.

Halkiasta saapui vuoden paras kyläkehu

Kehussa kerrotaan muun muassa, että: ”Meillä on yhteishenki kohdallaan! Ollaan ylpeitä, kun kerrotaan, että eletään

Palkinnon luovutti kunnanjohtaja Antti Kuusela (vas.) ja kuntakehitysjohdaja Tapani Tapiola (oik.).

Halkiassa.”

Susanna Mantilan lämmin ja aito kuvaus Halkian yhteishengestä kosketi tuomaristoa. Halkiassa kylän vahva yhteishenki näkyy ylpeytenä omasta kylästä, naapuriapuna, tervehtimisenä ja arjen pieninä tekoina – täällä välitetään toisista ja tehdään yhdessä kylästä hyvä paikka elää.

Tutustu Halkiaan >>

Kyläkehukisan Wallu-kuva

Kysy lisää Poterin peltotonteista, jos Halkia kuulostaa sinun kylältäsi: tontit@pornainen.fi

HEVONSELKÄ

Keskellä kuntaa sijaitsevasa kylässä kuhisee pian! Uusi monitoimihalli tuo mukanaan monipuolisia palveluita ja lisää elämää alueelle samalla, kun Pornaisten Portin kasvunäkymät lupaavat kylälle uutta virettä.

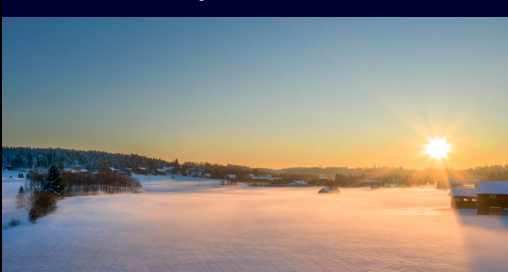
Hevonselkä sijaitsee keskeisellä paikalla Lahan ja Kirveskosken välissä. Kylän maisemaa hallitsevat avoimet pellot ja Mustijoki. Perinteisen maalaismaiseman rinnalla alueelle on syntymässä myös uutta toimintaa, palveluja ja kasvun mahdollisuuksia.

Kyläläisen oma kehu kiteyttää Hevonselän vahvuudet osuvasti: ”Pornaisten parhaat lukuyhteydet, avoimet maisemat, Mustijoen yli auringonlaskun hienoin siltanäkymä ja hauskin kylän nimi!”

Tutustu Hevonselkään >>

Kysy lisää Ylijoen jokitonteista tai yritystonteista, jos Hevonselkä kuulostaa sinun tai yrityksesi kotikylältä: tontit@pornainen.fi

LAAJENTUVA PORNAISTEN PORTTI ON HEVONSELÄN YKSI NÄKYVIMMISTÄ MAAMERKEISTÄ

Pornaisten Portti on kasvava 110 hehtaarin yritysalue Järvenpääntien varrella. Alue sijaitsee noin 5 kilometrin päässä Pornaisten keskustasta, 10 kilometrin päässä Lahdenväylältä ja noin 20 minuutin ajomatkan päässä Järvenpäästä.

Hyvä saavutettavuus, muunneltavat yritystontit ja tilaa tarjoavat erinomaiset edellytykset yritystoiminnalle ja kasvu. Pornaisten kunta käynnistääkin Läpimurontien alueen asemakaavan muutoksen Pornaisten Portin yritysalueella. Alueelle suunnitellaan Kierto Ympäristöpalvelut Oy:n uutta toimipaikkaa jätteiden käsittelyä ja varastointia varten.

Kaavoituksen yhteydessä toteutetaan ympäristövaikutusten arviointimenetely (YVA). Toiminnan käynnistäminen edellyttää kaavoituksen lisäksi tarvittavia ympäristö- ja kemikaaliturvallisuuteen liittyviä viranomaislupia.

Kaavoitus on vasta käynnistymässä ja suunnitelmat tarkentuvat prosessin aikana. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman on tarkoitus olla nähtävänä syys-lokakuussa 2026, kaavaluonnoksen joulukuussa 2026-tammikuussa 2027 ja kaavaehdotuksen maaliskuussa 2027. Tavoitteena on valtuustokäsittely toukokuussa 2027.

Teollisuusalue laajenee

Pornaisten kunta käynnistää Pornaisten Portin teollisuusalueen laajennuksen asemakaavoituksen. Noin 80 hehtaarin

KIRVESKOSKI

Pornaisten keskusta, jossa sujuva arki, monipuoliset palvelut ja aktiivinen kyläelämä kohtaavat historiallisen joki-maiseman.

Kirveskoski, tuttavallisemmin Kirkonkylä, on Pornaisten hallinnollinen ja kaupallinen keskus. Kylä tunnetaan upeasta kivikirkostaan, Mustijoen koskista ja monipuolisista harrastusmahdollisuuksistaan.

LAHA

Upeaa kartanomiljöötä ja Lahankosken kuohuja tarjoilee pinta-alaltaan Pornaisten pienin kylä.

Laha sijaitsee Hevonselän ja Kupsenkylän välissä. Se on asuinpaikka, joka on lähellä kaikkea, mutta säilyttänyt silti vahvasti oman identiteettinsä.

Lahan kartano on yksi Pornaisten merkittävimmistä kulttuurihistoriallisista kohteista. Yli 200 vuotta vanha kartano sijaitsee kauniissa Mustijoen jokimaisemassa, jossa historia, maaseutumaisema ja elävä yritystoiminta

Täällä monet arjen tärkeät palvelut ovat lähellä toisiaan: lähikaupat, kirjasto, terveysasema, koulu, päiväkotit ja kunnantalo löytyvät kaikki keskustan alueelta.

Kyläläisten mielestä juuri arjen helpous on yksi Kirveskosken parhaista puolista: ”Täällä on palvelut kävelymatkan päässä ja naapuriapu lähellä.”

Yksi Kirveskosken tunnetuimmista maamerkeistä on vuonna 1924 valmistunut graniittikirkko. Ilmari Launiken suunnitteleman kirkon kivet on louhittu käsityönä paikallisesta Jokimäen kalliosta. Vielä vanhempaa historiaa edustaa kirkonkello vuodelta 1731.

Kirkko ja Mustijoen kosket muistuttavat kylän pitkää historiaa, joka näkyy edelleen Kirveskosken maisemassa.

Kirveskoskelle uusi kyläkoulu

Kirveskosken merkittävimpiä tulevaisuuden hankkeita on Pornaisten Yhteiskoulun uudistaminen.

Hankkeessa rakennetaan uusi kaksi-

kerroksinen koulurakennus ja perusrakennetaan nykyinen Kirveskosken koulu. Rakennukset yhdistetään toimivaksi kokonaisuudeksi ja historialliset Wanhakoulu ja vanha luhtiaita säilyvät osana koulumiljöötä.

Myös piha-alueet uudistuvat. Koululle rakennetaan muun muassa ulko-opetukseen soveltuva maastokatsomo sekä ulkokuntoiluun ja pingiksen pelaamiseen soveltuva katos.

Rakentaminen etenee vaiheittain, ja tavoitteena on koulukokonaisuuden valmistuminen lukuvuoden 2028–2029 aikana.

Iloa arkeen liikkumisesta ja yhteisöllisyydestä

Kirveskoskella riittää tekemistä kaikenikäisille. Keskustassa ovat muun muassa frisbeegolfrata, skeittiparkki, beachvolleykentät ja jalkapallokenttä. Lähellä ovat myös leikkipuistot ja ulkoilureitit. Mustijoki tuo oman lisänsä virkistys-

mahdollisuuksiin.

Palvelujen ja luonnon lisäksi Kirveskosken vahvuus on yhteisöllisyys: Kirjasto toimii kuntalaisten yhteisenä olohuoneena, nuorisotalo PoNu nuorten kohtaamispaikkana ja Yhdistystalo Pytinki tarjoavat tiloja paikallisille yhdistyksille.

Tapahtumat ja aktiivinen seuratoiminta tuovat ihmisiä yhteen. Kyläläisten arvostama naapuriapu ja lämmin yhteishenki tekevät Kirveskoskesta viihtyisän paikan asua.

Kyläläisen kehu kiteyttää tunnelman: ”Kirveskoski tämä Pornaisten sykkivä sydän, on rakas kylä ja lintukoto meidän.”

Tutustu Kirveskoskeen >>

Kysy lisää Pellavarinteen ja Linnunlaulun tonteista, jos Kirveskoski kuulostaa sinun kylältäsi: tontit@pornainen.fi

Jenni Nisula on osallistunut Pornaisten kunnan kyläkuvakisaan kuvalla *Syksyinen Lahankoski*.

LAUKKOSKI

Pornaisten eteläosassa, Porvoon rajalla, sijaitseva Laukkoski on pinta-alaltaan kunnan suurin kylä.

Sen maisemissa vuorottelevat Mustijoki, järvet, kosket, pellot ja metsät. Oman sävöyksensä kylälle antavat vanhat kartanomaisemat ja kulttuurihistoria, joka ulottuu kivikaudelta **Mika Waltariin** ja aina suomalaisen elokuvan historiaan asti.

Laukkosken kyläalueeseen kuuluvat muun muassa Jokimäki, Vähä-Laukkoski ja Niinikoski.

Yksi seudun vaikuttavimmista maamerkeistä on Itälänkoski. Koski ympäristöineen on paitsi kaunis luontokohde myös historiallisesti kiinnostava: alueelta on löydetty merkkejä kivikautisesta asutuksesta.

Nykyisin Itälänkoski tunnetaan myös kyläläisten yhteisenä kokoon-tumispaikkana. Kesäisin siellä viete-

tään perinteisiä juhannusjuhlia.

Mustijoen ylittää kävelysilta, joka on nimetty Laukkoskella kesiään vietäneen kirjailija Mika Waltarin mukaan.

Kylän pitkästä historiasta kertoo myös Vähä-Laukkoskella sijaitseva vuonna 1711 ruttoon kuolleiden muistomerkki. Kotojärven maisemissa ko-hoa puolestaan 1800-luvulla rakennettu yksityisomisteinen Kotojärven kartano.

Kotojärvi liikuttaa

Kotojärven virkistysalueella voi kulkea kuntoradalla ja luontopolulla, nousta kunoportaita, harjoitella ulkunutoilupaikalla tai pysähtyä laavulle. Talvisin alueella pääsee hiihtämään.

Kotojärven kartanon maisemissa sijaitseva Koto Golf tuo kylään pelaajia kauempaakin. Mika Waltarin koulun kenttä palvelee puolestaan eri-ikäisiä liikkujia. Talvella siellä luistellaan ja hiihdetään. Kesäpäivinä virkistäyty-

mään pääsee Hietasen uimarannalle. Mustijoki tarjoaa hienot puitteet myös melontaan.

Kaunis luonto alkaa kotiovelta

Laukkosken kauniiden maisemien lisäksi kylän viehätys piilee rauhallisuudessa, yhteisöllisyydessä ja siinä, että ihmiset tuntevat toisensa.

Naapuriapua on saatavilla ja uudet asukkaat otetaan mukaan kylän elämään. Yhteisöllisyyttä pitävät yllä muun muassa Laukkosken Taimen toiminta ja kesäisin juhannusjuhlat.

Lapsille ja aikuisille löytyy tekemistä eri vuodenaikoina ja luonto alkaa lähes kotiovelta. Myös kylän kulttuurihistoriasta ollaan ylpeitä.

Mika Waltari vietti kesiään Laukkoskella ja kylän maisemat ovat päätyneet suomalaisiin elokuviin.

Moni Laukkoskella asuva kertoo viihtyneensä kylässä vuosikymmeniä. Myös muualta muuttaneet ovat löytä-

neet nopeasti paikkansa kyläyhteisössä. Ehkä Laukkosken vetovoiman pystyykin parhaiten tiivistämään yhden kyläläisen sanoihin: ”Täällä on ihmisen hyvä olla.”

Tutustu Laukkoskeen >>

Kysy lisää Kartanorinteen tonteista, jos Laukkoski kuulostaa sinun kylältäsi: tontit@pornainen.fi

KUPSENKYLÄ

Halkian ja Lahan välissä sijaitsevan kylän maisemaa hallitsevat metsät, pellot ja vanhat kylätiet.

Lahan suunnalla vastaan tulee myös hieman yllättävämpi näky: kylät toisistaan erottava hieno putous. Kaikki seudun luontokohteet eivät kuitenkaan ole yhtä idyllisiä aina-kaan nimensä tai niihin liittyvien

tarinoiden perusteella.

Ruomissuo on kiehtonut ihmisten mielikuvitusta pitkään ja paikasta on kerrottua sukupolvelta toiselle varsin hyötyviä tarinoita.

Kylä on alueellisesti tunnettu arvokkaasta lähiluonnostaan. Alueen halki virtaa muun muassa metsäinen purokäytävä.

Jos kaipaavat hieman toisenlaisia ulkomaastoja, kannattaa ehdottomasti suunnata Lampisuolle. Kumisaappaiden tai lumikenkien kanssa pääsee kokemaan tämän laajan keidassuon ja sen kasvilaisuuden aivan läheltä. Vierailamisen arvoinen on myös Kupsenkylän silta.

Osana elokuvahistoriaa

Kupsenkylän maisemia voi ihailla myös valkokankaalta. Pornainen on toiminut elokuvien ja tv-tuotantojen kuvauspaik-

kana jo 1930-luvulta lähtien.

Kylässä on kuvattu muun muassa elokuvia *Me tulemme taas* (1953), *Onnellinen mies* (1979) ja *Tähtitaivas talon yllä* (2012), jossa nähtiin myös paikallisia avustajia.

Elokuvaperinne näkyy kylässä muutenkin, sillä ohjaaja **Aku Louhimiehen** sukujuuret ulottuvat Kupsenkylään. Tutut kylämaisemat ovat siis päätyneet vuosikymmenten saatossa myös valkokankaalle.

Kupsenkylän parhaat puolet tuntevat parhaiten siellä asuvat ihmiset. Yksi kylään hiljattain muuttanut perhe kuvailee kokemuksiaan näin: ”Kaupunkilaisperheemme muutti kylälle viime syksynä. Ensimmäinen maalaistalvi toi varmuuden siitä, että ratkaisu oli meille juuri oikea. Talven pimeydessä ihmettelimme tähtien

määrää ja nautimme askelten äänestä narisavalla lumella. Kodin ikkunoista avautuvat kumpuilevat peltomaisemat. Kevään tultua kiurut kujertavat ja naapurit kylvät peltotaan. Eikä mene kauaakaan, kun viljapellot jo lainehtivat. Niin rauhallista ja kaunista on Kupsenkylällä.

Metsistä löytyy mielettömästi mustikoita ja sieniä, ja metsäneläimiä sekä lintuja voi nähdä laidasta laitaan. Maaseutua parhaimmillaan ovat myös naapurit.

Naapurit osuvat vähän kauemmas, mutta ovat kultaakin kalliimpia ongelmatilanteissa: aina autetaan toisiamme, vaihdellaan kasveja ja satoa keskenämme, ja jos jotain uupuu kotoa, voi käydä lainaamassa naapurista.”

Tutustu Kupsenkylään >>

Pornaisten yrityshakemisto:
<https://pornainen.yrityshakemistot.fi>

Pornaisten tapahtumakalenteri:
www.tapahtumat.pornainen.fi

